

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler** Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 26.07.2023

Saygılarımla,

Av. Cavit ARI
Antalya Milletvekili

2020 yılı Mart ayından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 virüs salgını ülkemizde zaten yaşamakta olduğumuz ekonomik sıkıntıları daha da ağırlaştırmıştır. Her kesimden esnafı iflas noktasına getiren ekonomik dar boğaz, ihtiyacı olan vatandaşlarımıza ücretsiz toplu taşıma hizmeti sunan şehir içi özel halk otobüsü esnafımızı da ciddi anlamda etkilemiştir.

Bugün Türkiye geneli tüm il ve ilçelerde faaliyet gösteren 28 bin 100 Özel Halk Otobüsü bulunmaktadır. Özellikle toplu taşıma özel tüketim değil insanların zorunlu ihtiyaçlarından biridir. Salgın dönemi, artan maliyetler, son dönemde akaryakıt üzerinden alınan Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) tutarlarında yapılan düzenlemeler neticesinde kurşunsuz benzinin litre fiyatı üzerinden alınan ÖTV tutarı 2,52 liradan 7,52 liraya, motorinin litre fiyatı üzerinden alınan vergi tutarı ise 2,05 liradan 7,05 liraya yükseltilmesi ve bu zamların tüm gider kalemlerine yansması toplu taşımayı özel sektör açısından sürdürülemez hale getirmiştir.

Esnafın azalan gelirlerine karşın sürekli artan girdi maliyetlerine bir de bakanlık tarafından yapılan gelir desteği ödemelerinin yetersiz kalması eklenince esnafımızın dayanacak gücü kalmamıştır.

Ülkemizde 28 bin 100 özel halk otobüsü, düzenlenmiş olan ücretsiz taşıma hükümleri çerçevesinde bu kapsama giren vatandaşımızı ücretsiz taşımaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca engelli, yaşlı, şehit yakınları ve gazileri ücretsiz olarak taşıyan şehir içi özel halk otobüsü sahiplerine yapılan aylık gelir desteği ödemeleri Ankara ve İstanbul Büyükşehir belediyelerinde şehir içi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracına ödenen aylık destek 1995 TL sonra temmuz ayı dahil 2992 TL bugün ise ağustos ayından geçerli olmak üzere 4500 TL'ye yükseltilmiş, Büyükşehir belediyesi olan diğer illerde şehir içi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracına ödenen aylık destek önce 1500 TL, sonra 2250 TL bugün ise 3375 TL'ye, Büyükşehir belediyesi olmayan illerde şehir içi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracına ödenen aylık destek önce 1200 TL sonra 1800 TL bugün ise 2700 TL'ye çıkarılmıştır. Örneğin Antalya ilimizde günlük Haziran ayı ücretsiz yolcu sayısı 882.698'dir. Ancak bunun karşılığında Aile Bakanlığından Antalya ilimizde otobüs başına aylık sadece 3375 TL'dir.

Antalya ilimizde bir otobüs aylık yolcu taşıma süreci içerisinde bu sayıda geçerli ücret üzerinden, ücretli olarak taşımış olsaydı 24.214.00 TL para alacaktı. İndirimli olarak taşımış olsaydı 21.184.00 TL alacaktı. Ancak yukarıda izah edildiği gibi otobüs esnafına sadece 3.375 destek verilmektedir.

Son yapılan zamlarla beraber normal yolcu ücretinin 15 TL olduğu dikkate alınır ise Antalya ilimizde bir otobüs aylık yolcu taşıma süreci içerisinde ücretsiz yolcularını ücretli veya indirimli taşımış olsaydı 36.000 - 38.000 TL arası ücret alacaktı. Bugün için bakanlığınızın vermiş olduğu destek Antalya ve sınıflandırdığınız iller için 3.375 TL'dir. Bugün bu koşullarda desteğin en az 15.000 TL olması gerekmektedir.

Şu anda Türkiye genelinde ücretsiz taşımanın oranı yüzde 40'lara kadar ulaşmıştır. Buradan hareketle vatandaşlarımızı sıkıntıya sokmadan ve mağduriyete yol açmadan, on binlerce ailenin geçim kaynağı ve mesleği olan bu sektörün de yok olmasına izin vermemeliyiz. Çünkü çözüm bulunmadığı takdirde bırakın ücretsiz taşıma yapmayı yakıt dahi alamayacak olan esnaflarımız zaten çalışamayacaktır.

Bu bağlamda;

1. Yasal mevzuatla belirlenen şartlar ve sınırlar çerçevesinde yer alan özel durumdaki vatandaşlarımıza şehir içi ücretsiz toplu taşıma hizmeti sunan otobüsçü esnafımızın yaşadığı mağduriyetin önlenmesine yönelik destek ödemesi, rakamlarının artırılması ihtiyacı bulunmaktadır. Bu miktarların tekrardan gözden geçirilip artırılması konusunda bir çalışmanız var mıdır?
2. Şayet yok ise, mağduriyetlerin yaşanmaması ve zararlarının telafisine yönelik vakit kaybetmeden bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?